

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egyes évre
Félévre
Negyedévre
Égy hónapra

10 kr. — kr.

5 " " "

2 " " "

1 " " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**

Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többes
hirdetéseik alkuz szerint jutányos áron vetetnek fel. Helye-díj mi-
don külön beiktatásért 20 kr.

Jegyzőkönyve

a debreczeni 1848/9-es Honvédegylet vá-
lasztmánya 1899. Február 5-ikén tartott
gyűlésének.

Jelenvoltak: Szepessy Gusztáv el-
nök, Propper M., Nagy József, Höflinger
Nándor, Géder Pál, Boros József, Fonó
Mihály választmányi tagok és Bartha
Mór, honv. egyl. r. jegyző.

1. Szepessy Gusztáv elnök előter-
jeszti a »Debreczen« helyi politikai lap
Február hó első — számában »Itt az
idő...« cím alatt megjelent cikk
tartalmából azon időszerű felhívást, hogy
miután a debreczeni 1849. Aug. 2-án a
muszkák elleni szörnyű egyenlőtlen csa-
tában, a győzelem reménye nélkül, csu-
pán a forró hazaszeretet magasztos kö-
telességérzetéből, a honvédelmi harc-
zat nagy erőfeszítéseiben, mint az országnak
akkori ideiglenes fővárosa, a rendkívüli
érdemeket szerzett — Debreczen sze-
meláttára önmagukat feláldozott hon-
védhősöknek, dicsőségesen elhul-
lott bajtársainak, a város közelében
domborodó sirján maig sincs
érdemlelt emlékjel... ez erköl-
csileg roppant nyomatékos hadi tény
félszázados fordulati emléknapijára róvja
le már Debreczen város hazafias közön-
sége a méltó kegyelettartozást a vértanu-
hősök sirján felállítandó méltó emlékjel
felállításával. S minthogy a főiskola és
nagytemplom közti emlékkertben felalli-
tott »haldokló oroszlan« e
célra faragtatták lelkes férfiak s ez
egyszerű anyagból, de művészi fenköl-
séggel alkotott mű, azokat a véghele-
tőkig zászlójuk elvéhez és becsületéhez
lú hősöket olv találó allegóriában di-
csőit meg s csakis ideiglenesen helye-
zetett el az emlékkertben: ez év Aug.
2-ikára a csata félszázad év-
fordulati napjára vitessék
kivégre és állittassék fel
a ma kegyeletes sirhalomra,
amely által mutattassék be az áldozat
ama önfeláldozásukkal félistenekké
lettek szellemének; hozassék meg
az elismerés az életben maradt sirszélén
álló debreczeni honvédbajtársak-
nak, elégíttessék ki régi könyörgésszerű
vágyuk, hogy megdicsőült testvéreik sir-
ján méltó emlékjelre tehessék le, végére
siető éltök hálrlevő rövid idejében
évenként az Aug. 2-iki gyászünnepen
koszorujukat ök magok; s Debreczen
város lelkes ifjúsága és hazafias közön-
sége és e város önmaga is a halhatat-
len érdem iránt bebizonyított tényből
nyerje meglegedését, a szent Haza és
Nemzet iránti lelkeült szeretet lángban
tartására a tüzet és az elhatározást e

Hazát és Nemzetet netalán fenyegető
bajok elfojtásár, a netalán kitörve
duló vészek meggyőzésére sat. sat!

Étőterjeszti, akire ama cikk biza-
lommal támaszkodik: Komlóssy
Arthur Debreczen szab. kir. város fő-
jegyzőjén-k f. hó 4-ikén a »Debreczen«
szerkesztőségéhez irt s azon lapban
ugyanazon napon közölt levelét, amely-
ből látszik, hogy az a bizalom nem
szólt terméketlen sivár szivhez, mert a
cizmett férfiuban az eszme kivitele
iránt eddig is buzgó lelkesedés volt, de
fájdalom is lakott afelett, hogy még eddig
sem valósult meg. És habár a tisztelt férfi
azt mondja, hogy ez ügyben mindent
megtett már amit tennie lehetett s a
mi Honvédegyletünkre bizza
az ügy újból felvételét és szorgalmazá-
sát; ebből mégis azt következtethetjük
meltán, hogy Honvédegyletünk 6 oly
tényezőnek ismeri el ez ügyben, amely
ha szavát felemeli, ennek mint a nyu-
govó hősök élő bajtársainak szava nem
hangzik el puszta kiáltó szavaként,
hanem feltételezhetjük, hogy meghalja
kiáltáunkat ő maga... ő utáná De-
reczen város hatósága és lelkes népe s
egyesült hangon akarják, egyesült erő-
vel végrehajtják felszázad reménykedé-
sének megvalósítását... És állani fog
1899. Aug. 2-ikán a Honvéd »nagy
siron« az emlékjel a »Haldokló
Oroszlan«.

Am folytatja tovább az előterjesz-
tést az elnök: ez ügygel a »Debre-
czen« vezérczikke »Itt az idő...« egy-
más — közel rokon — ügyet is hoz
kapcsolatba: hogy mivel az a »Haldokló
Oroszlan« az »Emlékkert«-ben 31 évi
ott fenállása óta a főiskolai ifjúság s a
város hazafias népe előtt oly szivhez
forrott kegyelet-tárggyá lett már, hogy
hazafias ünnepeleiben ott gyülekezett,
onnan indult ki s oda tért vissza s
kivitele fájdalmas ürességet hagy maga
után: ezt az űrt ki kell tölteni a Kos-
suth szobrának, annak a nagy férfi-
ének felállításával, aki az önvédelmi
harczra a honvédeket megteremtette,
elke lángjának beléjük oltásával, a ha-
záért, szabadságért halált megvető hő-
sökké avatta, annak a nagy férfiének,
aki a Haza kétségbeeső viszonyai közl
sem vesztette el törhetlen erejét, sőt
ekkor és éppen e városban bizonyította
meg magát legnagyobbnak. Ez a szobor
legyen aztán »a haldokló oroszlan« he-
lyett a lelkes ifjúságnak és debreczeni
közönségnek hazafias ünnepeleiben gyü-
lekezési kifndulási és bevégzési köz-
pontja.

Honvédegyletünk választmánya a
»Debreczeni 1848—9-es Honvédegy-

let« jóváhagyásának biztos tudatában
kimondja, hogy mind az »Itt az
idő...« czikke a »Debreczen« poli-
tikai lapnak megokolásával, mind pe-
dig Komlóssy Arthur városi fő-
jegyző urnak, a »Debreczeni 1848—9-es
Honvédegylet«-re hivatkozása illetőleg
utalása a »Haldokló oroszlan«-nak az
1849. Aug 2-ikán elesett hős-honvé-
dek sirhalomnak felállítását
illetőleg annyira sziven találta, hogy
azelőt nemcsak el nem zárkozhat,
hanem a cél megvalósítását forrón
óhajtja. És kérvén kéri, hogy ez ügy
keresztülvitelének élére álljon még
egyszer és utoljára Komlóssy
Arthur főjegyző ur s a viszonyok tel-
tes ismeretében, nagy ügybuzgalmával
és akaraterejével rázza fel még a
netalán közönyösségbe sűjdedt lelkeket
is s legyen az ő cselekvésében buzdi-
lója a siker, hogy e folyó év Aug.
2-ikára a Honvéd sirra felállításával
a »Haldokló Oroszlan«-nak, le lesz
róva Debreczen városának kegyelet-
tartozása az érte, a Hazáért önmago-
kat feláldozott honvédhősök emléke
iránt, amely tényben amikor látja
nagy Magyarország hű fiainak apot-
heozisát, elismeri még azt is, hogy
Debreczenben még ma is szabadságot,
Hazát, Nemzetet szerető nép lakik.

De ne... ne válassza el az első
szent ügytől azt a másikat sem... a
Debreczen előtt soha nem feledhető,
a Haza és Nemzet és e város törté-
netébe fény-lapot irt nagy Kossuth
szobrának felállítását cselző munkás-
ságát sem. A kettőért együtt kérde-
melt polgári babérkoszoru ékesítse
fejét.

Mi meghallottuk az ő hozzánk in-
tézett szözetát: Kérvén-kérjük hallja
meg ő is e sorokból a mi »reszkető
hangunkat« és hallja meg általa tol-
mácsolva e város közönsége és a na-
gyar nemzet, hogy: »Itt az idő...«

A szabadságért élő-haló Nemzetek
nagy Istene adja munkájára a siker
áldását; nekünk, a mi végére siető
életünk alkonyán, a régen táplált re-
ményiségnek beteljesedését.

Hazafiui testvéri szeretettel és biza-
lommal.

a »Debreczeni 1848-9-es Honvédegylet«
nevében is, ennek választmánya:

Szepessy Gusztáv elnök, Propper
Mór, Nagy József, Höflinger Nándor
Géder Pál, Boros József, Fonó Mihály
Cserepes Mihály, választmányi tagok
Bartha Mór honv. egyl. r. jegyző,

A béketárgyalás.

Azt akarják elhitetni, hogy a kormány megbízottai és a korona megbízottjai közt nincs különözés a béke létrejöttét eldöntő kérdések megoldása felett. De ennek az állításnak a hitelen méltán kételkedni lehet és kételkedik is az ellenzék, amely ezt a kérdést teszi fel: ha felfogásuk egyező, miért tesznek mégis külön jeleket Bécsbe és miért hallgattak ki külön-külön a király által; a kihallgatás után, miért marad Bécsben vissza Széll és konterál a külügyminiszterrel, amikor br. Fejérváry visszatért Budapestre, hogy maga helyett br. Bánffy küldje fel? ... s miért fogadja még ezek után gróf Széchenyi Manó a király személye körüli minisztert, — a ki tudvalevő, — hogy Bánffy infimusa.

Bécsi tudósítások a kihallgatásról következőleg nyilatkoznak:

Széll Kálmán mai kihallgatása alkalomával újlag bizonyítást nyert, hogy ő felségét a magyar parlamenti helyzet orvoslására a legalkalmasabb intencziók vezetik. Azon információk, melyeket a korona ma Széll Kálmántól kapott, lényegesen hozzá fognak járulni ahhoz, hogy a béketárgyalások rövid idő alatt sikeresen befejezhetőek lesznek s Bánffy minden erőlködése dacára már igen rövid idő alatt távozni fog.

A koronánál a lehető legkedvezőbb benyomást tette az, hogy az összes ellenzéki pártok a kiegyezés dolgában hozzájárultak az ismeretes Széll-féle formulához és igen kellemesen érintette az, hogy Kossuth Ferencz, ki a pártközi konferenciát vezette, mindenkor konziliáns magatartást tanúsított. Mindez arról győzte meg ő felségét, hogy nem az ellenzék a béke útjában. Ily körülmények között a döntés sem fog az ellenzék álláspontjával ellentétben állani.

A rendszeren jól ért sült N. Fr. Presse, nem tudván azt, hogy az esti vonattal Széll Kálmán is Bécsbe utazott, ezeket írja:

Az a körülmény, hogy Fejérvári egyedül kél utra, kezéskedni látszik arról, hogy a kormány tagjai és Széll között az ellenzékkel való megegyezés előfeltételeire nézve lényeges differencia nincs, mert ellenkező esetben a korona bizalmi férfja is szükségét érezte volna

annak, hogy a tárgyalásokban való részvételének eredményéről személyesen jelentést tegyen. Fejérváry, miután Széll ma a kormány tagjaival hosszasan konferált, abba a helyzetbe jutott, hogy a felségnek nem csupán a ministerium nézeteit, de a Széll Kálmánéit is tolmácsolhatja.

Ha a kormány "kombinációja helyes, — pedig alighanem helyes, — hatakkora korona ma abban a helyzetben volt, hogy egymástól divergáló előterjesztések között kell választania és döntenie.

A képviselőház szombati ülése alatt több rendbeli értekezlet volt a béketárgyalásokból kifolyólag.

Először Kossuth Ferencz, a párközi konferencia elnöke kereste fel Szilágyi Dezsőt a disszidensek vezérét és atszolgáltatta neki az ellenzék legutóbbi válaszában egyik hiteles példányát.

Ennek megtörténte után a disszidensek vezérei: Szilágyi Dezső, gróf Csáki Albin és gróf Andrássy Gyula léptek érintkezésbe báró Bánffy Dezső miniszterelnökkel és Lukács László pénzügyminiszterrel, kiknek most már írásbelileg is átnyújthattak a szóbelileg már ismertetett ellenzéki válaszjegyzéket.

A képviselőházi ülés befejezése után az egész pártközi értekezlet összeült.

Ebben a konferenciában Szilágyi közölte az ellenzéki vezérférfiakkal, hogy báró Bánffy arról értesíteti az ellenzéki pártokat, hogy báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter Bécsben van, hogy ő felségével közölje az ellenzék álláspontját. A kormány csak a korona döntése után lesz abban a helyzetben, hogy újabb választ adhasson. Ez a válasz valószínűleg hétfőn, legkésőbb kedden fog megadani.

A kormánypart azon elemei, kik a béket mindenaron megakarják hiúsítani, újabb félreismérhetetlen tendenciáival kezdik hiesztelni, hogy a Ház a béke létrejöttének esetére is fölöszzlattatik. Ez a hír a légcztelatosabb koholmány, mely csak félrevezetésre és ijesztgetésre van szauva. A megegyezés eseten a felszólítás merőben ki van zárva mindaddig míg az egyezésben kikötendő feltételek az utolsó pontig teljesítve és végrehajtva nem

lesznek. Ily tartalmu kijelentést maga Bánffy is tett több ízben a béketárgyalások folyamán, tette pedig ezt olyan nyomatékkal, hogy a Ház fölöszzlalatát tényleg kizártnak kell tekinteni.

Egy másik célzatos hiesztelése a kormányparti háborupartnak az, hogy a függetlenségi párt személyes garancziát garancziák alatt azt érti, hogy a nemzeti párt két tagja vállalon tárczát az új kabinetben, hoott az ellenzék minden árnyalata ismételen és nyomatékosan hangoztatta a béketárgyalások folyamán, hogy a magasztaló m a r a m i t s e m k ö v e t e l .

Az ellenzéki pártok kijelentették, hogy személyes garancziának hajlandók tekinteni azt, ha az új kormány, vagy akár a szabadelvű párt olyan nyilatkozatot tesz, a melynek tartalmát az ellenzéki pártókkal egyöntetűen állapítják meg. Az ellenzék minden árnyalata a legnagyobb felháborodással utasítja vissza azt az inszinuácziót, hogy a kompromisszumban mast, mint országos érdekeket tartana szem előtt.

A disszidensek nézete szerint a béke eshetősége most nincs kizárva; Széll Kálmán mai audienciája után még kevésbbé, mint előbb. Nem fog fenn tehát semmi ok a tárgyalások megszakítására és azért azt a véleményt fejezték ki, hogy az ellenzéki pártközi konferencia helyesen cselakedne, ha megállapítaná és megszövegezné a k u r i a i b i r a s k o d á s h o z f ü z e n d ő v á l a s z t á s i t ö r v é n y - m o d o s í t á s o k a t a é s a h á z s z a b á l y r e v i z i ó t .

Értesülésünk szerint az előbbeni már kész, az ntóbbiban pedig Gyóry Elek jelenleg is dolgozik.

Az ellenzék a házszabály reviziójára nézve akként vélekedik, hogy arra sürgős szükség nincs, ha azonban a kormány ehhez a feltelehez okvetlenül ragaszkodik, akkor az ellenzék nem zárkózik el olyan revizió elől, mely a szólásszabadságot egyetlenegy irányban sem érinti.

A disszidensek vezérei és az ellenzéki pártok kiküldöttei között eddig minden kérdésben teljes egyetértés létesült és ha a disszidensek eddig még nem vállaltak szolidaritást az ellenzéki pártok álláspontjával, az csak

A „Nazarénusok.“

— A „Debrecezen“ tárczája. —

Ujlaki Antal a debreczeni hírlapírók közt mind személyleg rokonszenves és humánus modorát, mind komoly, nem tetovázó odaadását tekintve, a melyet hivatása teljesítésében megbizonyít — első sorban áll.

Ha ő is felpepelt a szimü-írás terén is, a tegnap este első előadásban szinpadra felvitt „Nazarénusok“ czimü szimüvével: ez nem gyengíti meg, sőt inkább megerősíti amaz állításunkat; mert a hírlapírónak a társadalmi élet külön-külön rétegeibe betekintés, nemcsak nem áll hivatása körén kívül, hanem azzal karöltve jár, illetőleg elősegíti, hogy munkakörét minél teljesebben betöltse.

— A társadalom valamely kisebb-nagyobb töredékének erénye, vagy bünének, tévelygésének feltárása ugyanis oly kötelesség átértésre és átérzésre val, a mely által az író az erényekben erősítve, a tévelygés felszűrésétől, vagy éppen bünéből sokakat kiemelve, nemcsak magoknak a közvetlen érdekelteknek, hanem az emberi nagy társadalomnak is kitünő szolgálatot tesz.

A gyakorlati feladattal ismeretes hírlapíró nemcsak politikai kérdésekkel foglalkozik s nemcsak sablonosan tölti ki a hírlap-rovatokat, hanem minél sokoldalubban, beható tudással és gyakorlati jó eredménnyel.

Előre is tehát már a hír vétele után azonnal üdvözölnünk lehetett Ujlaki Antalt, azon népszimüvéért, amelyben a névleg igen, de tartalmában kevésbé ismert „Nazarénusok“ czimü szimüéjéről választotta tárgyát, onnan vesz ki egy életképet,

hogy a szinpadjelenítés által szemléltetve mutassa be a vallás-szektát — beleletének sajátóságában.

Nagyon tisztában lehet a közönség azaz, hogy egy szimü nem nyújhat teljes ismeretet a Nazarénizmusról, de felkelti az érdeklődést irántok; megadja az ösztönt, hogy tanulmányozzák a vallási specziálitást a teljesebben ismertető iratokból, amió példaul magának Ujlaki Antalnak is „A bibliai emberek“ (Nazarénusok) czimü 1897-ben megjelent 160 oldalas füzeté s tanulmányozóuk nyomán maguk lássák e szekta mivoltát... kívánják-e követni tanukat, ha ugyan van ilyen; vagy szanakozzanak-e felszűréséből származó felszűregükön; megvessek-e elfogult bibliai, kizárólagos vallási és erkölcsi életbeli tisztasággal, földi szentséggel, dicsekvő kevelységöket; vagy mivel a társadalom elvei és berendezkedése ellen szegünek: hatóságot katonáskodási, honvédelmi kötelezettéget nem ismernek el — harczot folytassanak ellenök stb

Nem rendkívüli a kérdés feltevése: mi szüli különösen a vallási tekintetben legelfogultalanabbnak ismert magyar-nép közt ezt a rajongó szektát s éppen korunkban, amikor általában inkább a vallás iránti közönyösségről sőt megellenességről is panaszkodunk? Hát itt is beteljeül a világfolyásban már megdönthetetlennek bébizonyított igazság: „actio-reactio“... A hatás ellenhatást szüli.

A „Nazarénizmus“ nem új. Feltalálhatjuk már Krisztus előtt az Essenusok zsidó felekezetében, akiknek nagyon szigorú felfogásuk volt vallási, de különösen erkölcsi tekintetben; osztályokat nem ismerő tevériessé-

ben éltek; ebből folyólag igazságtalanságnak tartottak és megvetettek mindenféle uralom-gyakorlatot; tehát fegyvert sem viseltek, pereiket magok itélték, igazságban, szeretetben érintkeztek és szerzeményeiket egymással közölték, közösen munkalkodtak, éltek, a külső tisztaságra — mosodásokra nagy súlyt helyeztek, gyógyítással foglalkoztak stb. Sőt már ezek az Essenusok sem volt kezdő szekta, ők is nevezhettek meg őst — a Nazirénusokban — a kik ugyancsak elfoaltságból: kiválasztottak, megáldottaknak „Nazir“ — nevezték magokat. Fenntartotta ez irányzat magát a Keresztény és egyházban s — „Ebioniták“ — szegények — név alatt hasonló irányzattal s valószínűleg a remete majd pedig a szerzetes élet is ezek közül fejlődött ki.

Nem kell talán mondanunk sem, hogy a Farizeus alszenteskedő önző és a Sadduceus világi kéjelgő szektáknak ellenhatás alatt született akkor az egyszerű önmegtartó életgyakorlat, de bizony nagyszámu követőkre nem talált, mert az ember akkor is inkább szerette a vagyont, örömteli fényes életet, mint a szigorú mindent magától megtagadó aszketaságot.

Az ezredik év körül a Khiliaszták, a XIII. század közepén az önkorbácsolók — flagellánsok, bapisták, husziták stb. szintén bírtak olyan vonásokkal, mint az újabbkori vezeklők, bucsujárók s különösen az állandóságra törekvő, vallási társadalommá szervezkedő nazarénusok, a kik a földdel meghasonlottak.]

Egyőbiránt nem is magyar agy, vagyis inkább nem is magyar szív hozta létre. —

szert történt, mert feladatuknak úgy vének helyesebben megfelelni, ha egyelőre még semlegességben maradnak.

A szabadelvű párt e hét elején értekezletet tart, amelyben a politikai helyzettel foglalkozni. A párt hivatalos értesítése szerint ez a konferencia holnap február 7-én tartatik meg. A szabadelvű párt azon elemei, kik Széll Kálmán akcióját lelkesen támogatják, ezen értekezlet elé nagy érdeklődéssel néznek, mert hír szerint ekkor erős roham fog intézteni magában a kormány mai politikája ellen Bányfi báró ellenzete is a konferenciát, a míg csak tudja, de a mind erősebb fejlődő áramlatok, melyek a pártban most már nagy befolyásra juttak, ragaszkodtak az értekezlet egybehívásához.

A képviselőház ülése.

A három napi szünet lefolyt a képviselők szombaton ismét összeültek, hogy folytassák ott, a hol elhagyták, mert a béke még mindig nincs megkötve, tehát az ellenzék sem tér el. A képviselők már jóval 11 óra előtt gyülekeztek a képviselőházban, a hol a folyosón az egész ülés alatt igen élénk élet uralkodik. Benn a teremben pedig folyt szep csendesen a szavazás.

M a d a r a s z az ülést egynegyed 12 után nyitotta meg. Felolvastatta, majd hitelesítettnek jelentette ki a múlt keddi ülés jegyzőkönyvét.

Most az előzői előterjesztésekre került a sor.

Legelő sorban is jelentette az elnök, hogy S c h m i d t József államtitkár képviselővé történt megválasztása óta 30 nap eltelt és így végleg igazolt képviselőnek jelentette ki.

A kérvények előterjesztése után jelentette a jegyző, hogy két interpelláció van bejelentve.

Napirend előtt senki sem akart felszólalói s így mindjárt a szavazásra kerülhetett.

Külföldről importáltak. 1839. táján Denkel János és Kropácsék János nevű lakatos legények Zürichben ismerkedtek meg vele Fröhlich Henrik Samuel tanításaiból, akik Budapesten megismertették vele Hencsel Lajos kovács legényt és ez igen buzgó apostolává lett s példája több vándor apostolt szült, — a kik különösen az alföldön tolakodásba menő k i t a r t á s s a l i v e t e t t é k rá magukat előbb a bibliával ismeretes és ez ismeretere már is sokatartó, főképpen az iskolai és templomi oktatásban nem igen részvesztendő magyar, úgynevezett kalvinista népre, melyben már a veleszületett puritánságban meg volt a hajlam, e jó tulajdonságát, tulzába vinni át. Aztán imponálni tudtak kegyeskedő szelforgatókkal a más felekezeti pusztai társosztályosoknak is, akikben a fanatizmust könnyű volt felkeltetni, mert sem lelkesek utján, sem saját maguk közt lelki táplálékot nem találtak s a tetszetős áhitat és erkölcsi tisztaság látszatában nyújtott maszlágot könnyen elnyelték.

A társadalmi bajok, természeti csapások s az elkövetett bűnök miatt terhes földi életből, az égbe tekintés és az isten kegyelmében bizakodás, a bűnvallás általi megtisztulás és újjászületes folytatás üdvözülés nagyon vonzó eszmék éppenséggel egyszerűbb, legkorlatoltabb képzésű emberek előtt. Az önpapság lelki büszkeséget adó ereje, a megtisztult társaságba felvételkor megért bűnbocsánat, amelyhez elég csak a gyülekezetben tett vallástétel, az ejtett kár vagy büntetés elszenyvedése s m e g v a n a b ű n t ö r l é s és a b ű n t ö b b é n e m t u l a j d o n i t h a t ó ; — a földre szegzett — köldöknező — alázatos

a sor. Ezek közül 1/4 1-ig csak egyet végeztek el a felett, hogy a Haz-megengedi-e B i a s k o v i c h Ferencznek a napirend előtti felszólalást. A többség természetesen nem engedte meg.

Egy óra már elmúlt, mikor az elnök a szünet után, újból megnyitotta az ülést s így a napirend megállapítása után az interpellációra került a sor.

Hentaller Lajos nem volt jelen interpellációja tehát szerdára maradt.

Sima Ferencz a következő interpellációt intézte a belügyminiszterhez:

Van-e tudomása a belügyminiszter urnak arról, hogy Csongrádmegyébe kelezett Sándorfalva községben a községi tisztújítás január 27-én tartatott meg, mely alkalommal a járási főszolgabíró a kandidacionális jognak brutális alkalmazásával teljesen lehetetlenné tette, hogy a község népének, mondhatni egyhangulag pártolt jelöltjei az előjáróságba bújussanak.

1. Van ugyanis Sándorfalvának összesen 740 választója. A bírói állásra a község 24 képviselőjéből 12 képviselő, mint a népek erre külön megbízottjai ajánlottak Koczó Istvánt, ki ellenzékéi ugyan, de birtokos, tisztesség, becsületes ember, ki mellett 740 szavazó közül alálással 726 községi lakos és szavazó foglalt állást, és ennek dacára, hogy a kormánypart jelöltjei közül tölthesse be a bírói állást, Koczó Istvánt a jelöltek sorából kihagyta és így a kandidacionális jog tisztességével visszaélve, oly embert ültetett a bírói székbe, kit a 740 választóból csak 14 szavazó öhajtott a bírói székben látni.

Ugyaneképpen lett az egész előjáróság megalakítva.

2. Ha nincs tudomása ezen esetről a miniszter urnak, akar-e erről tudomást szerezní egy a helyszínére kirendelt vizsgálat után?

tekintet, vagy az ég felé való szemforgatás: az újjászületesnek, a földiség megvetésének jele, fogva viszi a hánykodó lelkeket. A leggyeszerűbb ember is vágyik eldelet után s miután ezt a születés és vagyon előnyeiben vagy társadalmi kitűnőségben hasztalan keresi — kapva-kap a nyújtott kéz után, mely a teljes egyenlőséget ismeri; vallás útján a legfőbb kegyelemhez vezet s a szentség üdvözítő bélyegével Istennek jegyzi el!

Az alföldön hajdan híresséttelre kínálkozott a pusztai betyárság. Ezt végkép kirkozott a szegedi fogház úgy, hogy megszüntnek tekinthető a rabló romantika; keres tehát és talál karpótlást, cseréta nép a szabadság szélsősége helyett a nazarénizmus vallási szelkősségében, a melynek terjedése immár az alföldön felekezeti és nemzeti különbség nélkül az alsó néposztályban erőt vett, mert ott azt lehet mondani, hogy a ki, a kihívóbb cselekvő szocializmust nem követi: a kegyeskedés mezébe öltözött passzív szocializmusnak, — a nazarénizmusnak híve — daczára a papok elkészelt ellentőrekvésének.

Ezeknek az ujkor szentjeinek életéből mutat be Ujjhagy Antal egy képet, a melyből látni lehet, hogy az a fanatizmus is egy olyan társadalmi tévelygés, a mely a szentség mázálval bekendő, az emberi érzelmek legközvetlenebb szentségéin követel erőszakot.

Ujlaki «Nazarénusok», cz. színművének drámai méltatását s az előadás sikerét lapunk színházi rovatában hozzuk — a. — d. tollalából. — a. — r.

3. S a mennyiben meggyőződött az általam elmondottak valóságáról, akar-e sürgős intézkedést tenni az iránt, hogy a nép jogának ily brutálisan önkényes kijátszásával megtártott választás megsemmisítésével a község népének azon joga, hogy előjáróit szabad elhatározással, akadálytalanul választthassa, biztosítsák.

4. S nem látja-e már elérkezettnek az időt a miniszter ur, hogy a községi választásoknál nap-nap után meg-megújuló hivatalos önkénykedés és jogfosztás megszüntetése érdekében egy általános rendelet adassék ki a vármegyékhez, hogy a kandidacionális joggal való visszaélés jövőre a legszigorubb feyelelmi vétséget képezi és hivatalvesztéssel fog járni.

Nagy derűtséget keltett az az óhajta, hogy ne a mostani belügyminiszter, hanem utódja adja meg mielőbb a választ. — A miniszter nem válaszolt, kiadatott tehát neki. Ez után az elnök az ülést fél 2 után eloszlatta.

BELFÖLD

Pártbomlás Kolozsvárt. A kolozsvári szabadelvű párt kebelében erős harc van a közelebbi képviselő választás miatt. A pártbomlást az idézte elő, hogy a kormány báró F e i l i t z s c h Arthur erdőgazgatót állította jelöltnek, holott a szabadelvű párt nagyobb zöme Dr. H a l l e r Károly egyetemi tanárt öhajta. Dr. F e i l i t z s c h Arthur csak a hivatalos körökben a párt egy csekély része erőszakolja, míg Dr. H a l l e r Károlyt, ki több mint 40 év óta kolozsvári lakos és ki sok nevezetes alkotásával érdemeket szerzett a képviselőségre, az egész szabadelvű polgárság öhajta képviselőjének. Az intéző bizottság azonban még csak jelölni sem akarja Hallert és e miatt olyan nagy az elkeseredés, hogy a polgárság egy monre-gyűlést tart, mely Pisztorj Mór dr. előkléte alatt tanácskozik, Haller jelölését követelve. Az előjelekből látni, biztosra lehet yenni, hogy Haller pártja győz és a kormány Felitzschot semmiképp sem tudja a polgárságra oktrojálni képviselőnek.

Munkás-gyűlések. Öt gyűlést jelentettek be a rendőrségnel vasárnapra a fővárosi munkások; ezek közül azonban a fehérenemű munkások részvevők hiányában elmaradt. A többi négy gyűlés mindenik a munkások szervezkedésével és a gazdasági helyzettel foglalkoztak.

A l a k a t o s munkások mintegy 500-an tartottak gyűlést. Vancsák János beszélt a lakatos munkások heiztetéről. Panaszkodott, hogy a műhelyek hatósági ellenőrzése nem megfelelő. 411 fővárosi lakatos műhely közül 389 nedves pinczében van. — Végül indítványára kimondta a gyűlés, hogy beadványt intézzen az ipartestülethez, melyben követelik a 9 órai munkaidő behozatalát. Utána Králik Jakab arra hívta fel a jelenvőitakat, hogy helyzetük javítása érdekében szervezkedjenek.

A z u j p e s t i é p i t ő m u n k á s o k a Bocskay utca egyik vendéglőjében mint egy 600-an tartottak gyűlést, melyen Radó Sándor és Schiff Gyula beszéltek. — A gyűlésen megalakították az újpesti építő munkások szak egyesületét. Ugyancsak Új Pesten tartottak gyűlést a juta és pamut gyári munkások.

A k o c s i g y á r t ó k délelőtt 10 órnkor József u. 65. sz. a. gyűléseztek, Szabó József és Fazekas József beszéltek a gyűlésen. — Rendzavarás egyik gyűlésen sem történt.

Távirat.

A válság.

Budapest, febr. 6. (Debrecz. ered. táv.) Bányfi báró miniszterelnök hír szerint a szomelyi garanciát és ultimátumot perhorresz-

kálja és reméli, hogy tárgyi alapon létrejöhet a béke. Bánffy holnap adandó válaszában tehát újból kéri az indemnítárra vonatkozó megbízatást. Kabinet alakításra megbízatást senki sem kapott.

A béke akció.

Érkezett d. u. 3 órakor.

Budapest, febr. 6. (A Debr. ered. táv.] Széll Kálmán az egyesült ellenzéknek garanciát nyújtott arra, hogy a szabadelpvűpart elfogadja az ellenzék békefeltételeit. Maga báró Bánffy miniszterelnök ilyen irányban kész határozott nyilatkozatot tenni bent a képviselőházban. — Széll Kálmán pedig a korona nevében biztosította az ellenzékét, hogy a képviselőház nem fogják fölösztatni. Bánffy Dezsőnek erre az ellenzék megszavazza az indemnítást.

Nyilatkozat.

Rubos Árpád, a debreczeni szintársulat tagja ma a Debreczeni Reggeli Ujság »Nyiltér« rovatában nyilatkozatot tett közzé.

Minden egyébtől eltekintve, a dolog érdemére kijelentem hogy:

En azt a nyilatkozatot, melyet az aláírásokkal megpecsételt nyiltér rovat nekem tulajdonit, soha sem tettem. Hiszem magam annyira objektív embernek, kit sem egyik, sem másik színész né szép szeme nem befolyásol.

Meglehet, hogy barátaim körében tehettem olyan nyilatkozatot, hogy Serfőzy Zseni asszonyt a színpadon erősebb bírálat alá veszem, ebből pedig csak rosszakaratú ember vonhatja le azt az állítást, hogy én R. Serfőzy Zseni asszony iránti ellenszenvből tettem volna azt a nyilatkozatot, a mit a nyiltér rovat nekem tulajdonit.

Aki pedig az én, barati-körben tett bizalmas szavaimból ilyen fejvesztett logikával igyekszik egyet más rovásomra a nagyközönség előtt mintegy leleplezni — az nem mond igazat!

Utalok a Parasztkisasszony előadását közvetlenül megelőző Zsidóné című opera és több operett kritikámra is, mely ezt a fejvesztett állítást fényesen agyon csafolja.

En ugy Serfőzy Zseni asszonyal mint más színész és színésznővel szemben mindig igazságos voltam — és leszek. Hiúságot eddig sem legyezgettem s legyen meggyőződve ugy Rubos ur, mint más ambiciózus szintársulati tag, hogy nem is fogok.

Az igazság kimondásától semmiféle provokálás el nem rettent, becsületes s tisztességes uton haladván, minden szavamért, tettemért helyt állok. Debreczen, 1899, február 6. Farkas Mihály, s. k. a »Debreczen« pol. nap. belmunkatársa.

H I R E K.

Farsangi naptár.

Február 11-én postások és távirtdal altisztek mulatsága a »Korona« vendéglő dísztermében.

Február 14. Jogász és tisztviselőkör jelmez estélye »Bika« dísztermében.

Február 18. Szédesversenyvel egybekötött nyomdász bál a »Margit fürdő« táncstermében.

Február 25. Az izr. jótékony négyzet »debreczeni vásár« mulatsága a »Bika« dísztermében.

Február 26. Jogász táncestély a »Margit-fürdő« táncstermében.

A mi bálunk.

A függetlenségi párt febr. 4-iki bálja.

Ugy ment végbe a hogy óhajtottuk hármasajnálattal kelleit tapasztalnuunk, hogy sokan elmaradtak a kiknek velünk együtt kellett volna mulatni... Isten örizzen tőle, hogy egyik-másik elvtársunk hazafiasságában s elvűségében kételkedjük — de ha vannak közöttünk liliputi törpe lelkek, a mennyiben ilyenek is elmaradtak e — mulatságról — azokhoz sincs szavunk, üljenek otthon s szálljanak magukba... A mi társaságunkba tiszta lelkű határozott jellemű hazafiak illenek s csak ilyenek méltók hozzánk! Ez a mulatság — a mi bálunk volt — a kikben a hatalmasok előtti örökös hajlongós és orczátlán hízog nem fertőztette meg a gondolkozás nemességét s a szív érzületét... a mi bálunk volt ez, a mienk, a kik a hitvány képmutatásból elődő biboros szolgálkat épenugy megvetjük, mint akármelyik közönséges csirkefogót.

A párt oszlopos emberei csaknem mind együtt voltak s míg az öregek kulacsok bujdosása, poharak csengése mellett vidáman szórakoztak — a fiatalok tüzesen rakták a táncot, amelynek csak a pirkadó hajnal szakította végét. A jelen voltak névsorát a következőkben sikerült összeállitannok:

Asszonyok: Diószegi Istvánné, Kis Andrásné, Kecskés Istvánné, Szekeres Istvánné, Dienes Istvánné, Piros Józsefné, Kis Gáborné, Óri Mihályné, B. Nagy Jánosné, Teremi Gáborné, Csáthy Istvánné, Laboncz Jánosné, Varga Istvánné, Ormós Istvánné, Barna Györgyné, ifj. Kertész Jánosné, Gubás Ist.-né, Kertész J.-né, Kozák M.-né, Mikó J.-né, Szilágyi I.-né, Sárka I.-né, Bagosi Péterné, Jeney Józsefné, Méues Mihályné, Dalmi Istvánné, Faragó Andrásné, Ujváry Gáborné, Birinyi Lajosné, Ökrös Istvánné, Lada Józsefné, Pósalaky Andrásné, Daku Mihályné, Szabó Istvánné, Birinyi Imrénél Tóth Józsefné, Nagy Sándorné, Bihari Istvánné, Szathmári Istvánné, Dézsi Jánosné, Kis Imréné, Katona Józsefné, Soltész Ferenczné, Veres Lászlóné, Sipos Gáborné, öz. Harsányi Andrásné, Csáky Jánosné, Hammel Ferenczné, Szatmári Istvánné, Harangi Sándorné, Ökrös Józsefné, Nagy Jánosné, öz. Tóth Andrásné, Deák Józsefné, Nagy Józsefné, Veres Mihályné, Tóth Gergelyné, Horváth Ferenczné, Maklári Józsefné, Burai Jánosné, Török Balintné, Mike Ferenczné, Pap Mihályné, Kovács Istvánné, Dobi Lajosné, Csobány Istvánné, Sós Jánosné, Vértési Istvánné, Kiss Andrásné.

Leányok: Diószegi Mariska, Kiss Esztiike, Szekeres Juliska, Kiss Juliska, Kecskés Esztiike, Piros Erzsike, Orosz Esztiike, Öry Zsuzsika, Csizsár Erzsike, Teremi nővérek, Csáthy Juliska, Laboncz Erzsike, Varga Mariska, Imre Juliska, Bagossi nővérek, Bozsó Sárka, Ormós Zsuzsika, Barna Esztiike, Birinyi nővérek, Mikó Juliska, Sárka Róza, Lada Juliska, Bihari Mariska, Szabó Erzsike, Szathmári Erzsike, Boda nővérek, Kiss Zsuzsika, Katona Mariska, Soltész Zsuzsika, Dalmi Esztiike, Faragó Juliska, Faragó Mariska, Doma Erzsike, Ujváry Juliska, Harsányi nővérek, Ökrös Erzsike, Nagy Erzsike, Pósalaki Mariska, Daku Esztiike, Tóth Mariska-Kéri Róza, Birinyi Mariska, Tóth Juliska, Nagy Erzsike, Csáky Zsuzsika, Daku Zsuzsika, Hammel Rózsika, Batori Juliska, Deák Rózsika, Nagy Mariska, Veres Juliska, Király Juliska, Burai Katicza, Juhász nővérek, Mike Juliska, Konza Annuska, Papp Erzsike, Kecskés Mariska, Vértési Esztiike (Nádudvar), Dobi Erzsike, Bozókai Róza, Jenei Zsuzsika.

* Az iparos ifjuság táncestélye. Az iparos ifjuság tegnap este tartotta a Bika szálloda dísztermében táncestélyét, amely minden tekintetben fényesen sikerült. A mulatságot az iparos ifjuság önképzőkörének dalárdája nyitotta meg, melynek énekét a közönség élvezettel halgatta. Utána kezdetét vette a tánc. Az első négyest több mint 120 pár táncolta. A kedélyes mulatság viradtig tartott.

* Bankett a Nazarénusok szerzőjének tiszteletére. Ujlaki Antal kollegánk a tegnap este szép sikert ért »Nazarénusok« cz. népszínművének előadása után az Angol királyi egyik külön helyiségében bankettet rendeztek a szerző tiszteletére. A banketten a szerző kollegái és jó barátai vettek részt, a kik mindannyian osztoztak a szerzővel a siker örömeiben. Első felkötőként Koncz Ákos a Debr. Ell. szerkesztője mondta a szerző, Rövid, hatásos beszédben méltatta Ujlaki érdemeit és kifejezést adott azon szeretetnek és ragaszkodásnak, mellyel nemcsak ő, de a debreczeni sajtó összes munkásai iránta taustitanak. Ujlaki meghatva köszönte meg a szép beszédet és poharat emelte Komjáthy János szinigazgatóra és a szintársulat összes tagjaira. A kedélyes mulatság a legvidámabb hangulatban a késő éjjeli órákig tartott.

* Petőfi dalkör. A dalkörbe új tagokként beléptek: Tóth Sándor fűszerkereskedő mint alapító. — Rendes tagokként: Schlézinger David vállalkozó, Simon Kálmán városi becsüs, Csáth Zsigmond posta és távirtdal írók, Dus István timár, Varga Kálmán földhírtelkosnó, Pál Gusztáv m. a. v. tisztviselő, Fuchs Imre fodrász és Piros Béla lakatos m. A zászlóalapjára adakoztak: Dr. Medve Kálmán 1 frt 50. Horváth János építész 5 frt, Szöllösy Daniel lakatos m. 1 frt, együtt 7 frt 50. Zászlóalap összege az eddigi kimutatások szerint volt 233 frt 03 kr, melyekhez hozzáadva a most közölt 7 frt 50 krt, zászlóalpunk jelenlegi állása ki tesz 240 frt 53 krt. Fogadják ugy a tagokként beléptek, mint a zászlóalpra adakozók a körnevében nyilvánított halas köszönetüket. Debreczen, 1899 Február 5. Nagy Ferencz a Petőfi dalkör penztárnoka.

* Baleset. Szabó Antal ácsmester egy külvárosi csarda vendége volt s mult éjjel Nyalka István társaságában, mikor alaposan becsudálkozva hazafelé jöttek a posta kert közelében Szabó Antal belebukott egy árokba, a melybe a szelrozza minden irányból összefolyó piszkos lé búzlik. Ebben a kellemes helyzetben huzamos ideig tanyázott az atyafi a míg az arra járó 53. sz. rendőr ki nem mentette, hogy beszálithassák a kórházba — jőzanodni.

* Bakisört csavargató. Biró Józsefné asszonyt, a szomorú hírből áló csavargónól, az éjjel részegen, a Miklós utcán magával jöttehetetlen állapotban találta meg egy rendőr hidegtől összedermadt állapotban... kiolvadni s a megfagyás ellen bezizosítani s dutyiba szállitották.

* Hymen. Györffy Sándor m. kir. postás és távirtdalízt f. hó 4-én, szombaton, eljegyeste Gerlich János helybeli lakos kedves és művelt leányát, Rózsikát.

* Egy érsek halála az oltár előtt. Megrendítő eset történt ma — mint nekünk tavoritozzák — a genuai San Lorenzói székesegyházban. Monsignora Rosse érseket a templomnak keresztelő Szent Jánosról nevezett kápolnájában. Az oltár előtt mise közben szélütés érte, amitől nyomban megbalt. Az érsek tegnap érkezett Génúába, hogy misét mondjon a Keresztelő Szent János testerekléje megszerzésének 900-ik évfordulóján. Jó szímben, vidám hangulatban volt. Tragikus halála órási részvétet keltett.

* Liszt Ferencz leánya haldoklik. Bécsből tavoritozzák, hogy Wagner Rikhard özvegye, Liszt Cosima, a nagy maestro leánya, ott megkapta az influenzát s olyan aggasztó állapotban van, hogy az orvosok lemondtak már róla. — Liszt Ferencz leányában különben absolute semmi sem veszítünk; ez a nő különös lenéző hangon beszélt mindig atyja

«állítólagos hazájáról.» Mindössze egyetlen-egyszer volt csak Budapesten s a következőképen emlékezik eg egy cikkében a kirándulásáról: «Budapesten több ural ismerkedtem meg, kik mint igen szép és tömött körszakált, viselnek. Szerettem volna tőlük megkérdezni, hogy helenként hányszor fésülük ki.» Ugyan csak Liszt Cosima asszony akadályozta meg, hogy Liszt Ferencz holitását Budapesten temessék el, pedig a főváros nagyméretű pompás mauzoleumot akart a sírja fölé emeltetni.

* **Az Erzsébet-rend új tagjai.** Az uralkodó tegnap több osztrák hölgyet tüntetett ki az Erzsébet-renddel. Így az első osztályú rendet gróf Kietmanzegg als-ausztriai helytartó, a másodosztályú pedig Brix volt bécsi polgármester neje kapta meg.

* **Bottal járó asszonyok.** Az angol királynő magas korára való tekintetből botra tamaskodva jár és ebből divatot csináltak az udvarhoz tartozó hölgyek. A királyi család nőtagjai immár kivétel nélkül bottal járnak. Ezek a sétatotok valóságos kis remekművek, aranyos fejjel és művészileg hajlított fából. A hercegnők divatját utánozzák a katonatisztek feleségei és most már egész női botipar fejlődött ki Londonban. Legújabbban olyan ernyőket készítenek, a melyek összehajva nem vastagabbak a sétatotnál. Ilyet hord a walesi hercegnő is.

* **Agyonlőtt bálkirálynő.** Alsó-Milano-vác községben ragiku eset történt. Polgári bált tartottak, melyen Tanics Szvetozár kereskedő leánya volt a bálkirálynő. A táncz-javába folyt, a mikor egyszerre csak a táncz-helyiség ablakán keresztül pu-kalóvés történt el. A lövés a szép Katának volt szánva, ki ott a tánczterem közepén mellet talála, holtan összerogyott. A csendőrzég keresi a gyilkost, de eddig nem bír nyomára bukkani.

* **Parkasok garázdálkodása.** Sáros-megyében a Makoviczán igen elszaporodtak a parkasok. Január 29-én a Komarnikról Lodomra postát vivő kocist 4 hatalmas ordas megámadta. A kocist csak revolverlővései, de még inkább a vele volt szalmának meggyújtásával okozott tűz-órák mentették meg a komoly veszedelemtől.

* **Furcsa felségfolyamodvány.** A kabinetiroda a minap vajmi különös folyamodványt küldött le a nagyvárad központi szolgabírószághoz. A folyamodási T. Elek Lajos Bihar-püspöki pástzorember írta a királyhoz és — mint az alább közölt folyamodványból kitűnik — arra biztatja a királyt, indítson háborút Svájc ellen, följárnia neki erre a célra saját találmányu ágyuját és puskáját. A folyamodás különben szoszerint a következőképen hangzik:

Meltóságos császárom és királyom, felséges Atyám Budavárában!

Felséges uramat ezen levelem jó egészségben találja, kívánom egész háznépemmel, tisztá szívvel. Kívánom, hogy hű magyarnépét a dicsőség útján vezesse, — hogy hatalmas legyen Mária országja. — Tudom, boldog napjait megzavarva felségednek az a gonosz orgyilkos, aki szent Anyánknak a drága anyagi királynénknak vérént ontotta. Eppen ezen alkalmából bátorkodom alázatos instanziamat felséges uramhoz küldeni. Hogy felséges nejét Magyarországot Patronáját azonnymorult gyilkos megakadályozta élete folyamán, kiért Lukkenire egész világ halált kiált országja is megérdemelné, hogy bosszút álljanak rajta, arra kérem felségedet Meltóságos királyom én föltalálom drága haza javára egy 25 lövetű puskát meg egy messzehordó golyóbis szóró ágyút az ágyú 15 km., a fegyver 10 km-re viszi a golyót. Hivasson magához Nagyságos uram térden állva könyörgök, hogy bemutassam tanálmányomat, mely nagy dicsőséget hoz Felséged fejére. Kitűnő tisztelettel F. Elek Lajos Kelt decz. hóban. A kabineti-iroda megjegyze nélkül küldte vissza a buzgó kegyeletű, de kissé meghibbent elméjű atyá felvételét.

* **Friss Tengeri halak** »Sfogle« (Seezunge) »Volpuna« »Barboni« tengeri rákok stb. érkeztek a Markus Jenő vendéglőjébe, a hol eredeti állapotban a kirakatban is látha-

tók. Ez inycenz és Debreczenben ritka különlegességre felhívjuk a n. é. közönség figyelmét.

* **Új találmány.** Legjobb a Fay féle rőtön finomító és szépítő arczkréme. Nem zsiros, Ártalmatlan! Higanyt nem tartalmaz. Debreczenben kapható Dr. Róschnek V. Emil és Tamásky-fele gyógyszerárban, valamint a készítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Színház.

Színházi hír. Azt a sajnálatos hírt vészszük a színház igazgatóságától, hogy a mai előadásra előjegyzett »Nazarénusok« című népszínmű Mészáros Andor kitűnő baritonistánk hirtelen betegsége miatt elmarad. Helyette adják a »Végrehajtó« című bohózatot.

A végrehajtó. Sylvan és Artus vigjátéka, a végrehajtó, szombat este másodszer került előadásra, természetesen zsufolt ház előtt. A sikamlós jelenetek, vaskos zifejezések és a női ruhába bujtatott férfiszereplők hangos kacajra fakasztották a közönséget. Mind-ezek daczára reméljük, hogy ez a czirkusz darab nem fog sokáig műsoron maradni, mert a jó izlésű közönség visszautasítja a nagyon is közönséges, inkább durva eszközökkel dolgozó szerzők darabját és az abban foglalt ostromba, izetlen vicceket.

Az előadás elég gyors tempóban folyt le. Fenyéri a végrehajtót a töle már megszokott kitűnő alakításban mutatta be. Mellette Halmi Margitról kell megemlékeznünk, ki a cocottot finoman, dicséretesen játszotta meg.

Tanya szerepével nem tudt boldogulni. Nem printirozott és azáltal, hogy szerzőfőtt discret volt, szerepével nem érthette el a kívánt sikert.

Csudálatos, hogy Tanay, ki különben talentumos színész, egy olyan könnyű és épen neki való szerepet kifogástalanul nem játszott meg, és az e fajta szerepekben sohasem tudja a középutat eltalálni, mert vagy az izetlenségig tuloz, vagy pedig nagyon is discret. Ugy látszik ez a szerep nem nagyon ambicionálta.

Fiatal, kezdő színészszel szemben pedig joggal igényelhetjük, hogy bármilyen szerepet is osztanak ki neki, igyekezék azt oly jól megjátszani, a mint az tehetségétől méltán elvárható.

Kiss Irén a francia bohózatokban elmaradhatatlan anyóst nagy sikerrel játszotta. Inas szerepekben egy határozott tehetséget ismertünk fel Herczegh Sándorban.

A többi szereplők igyekeztek elfogadható alakítást nyújtani.

Nazarénusok.

A dráma költészet szegény ma általában, de különösen szegény a miénk. A szegénység ugyan, csak a minőségre vonatkozik, mert termelés van nagyon is nagy mértékű, hiszen a nemzeti színház legutóbbi pályázatára 64 drama futott a koszorúért. De a rengeteg természetben nincsen mag; hiába kutatjuk keresztül lázasan, azt az igazit, a ki drámaírodalmunkat újírtatnani van hivatva, csak nem találjuk meg. Eppen azért természetes, hogy a legmagasabb fokra hág érdeklődésünk, valahányszor egy új névvel találkozunk: hátha ez lesz az igazit!

Ez a természetes érdeklődés fogta el tegnap a debreczeni színház közönségét is. Új lakki Antal népszínművének előadása-akor. Az jó neve azzal az édes reménységgel kecsegtetett bennünket, hogy ezután talán nemcsak jó színészszel, hanem jó színdarabbal is meg fogjuk ellátni fővárosunkat.

Reménységűök — sajnos — nem teljesedett. — A Nazarénusok nem hó-formában, a hogy tegnap láttuk, nem maradhat meg műsoron nálunk sem, de a mi local-patricizmusunk sok hiányt pótol. — A darab nagyon győnge kíséreltet, — biz annyit kétségen kívül tanusit, hogy Ujakinak van tehetsé-

ge, rátermettsége a drámaírásra, meg tudja figyelni az életet, melynek eleven talajából fakad a költészetnek a legnemesebb hajtása. De most még nem tudta leküzdeni a kezdet nehezégeit. Nemcsak azért, mert az egész népszínműi motívumok reminiszcentiából van össze álltva, de különösen azért, mert az összeállításban gyenge. A dráma szerkezete, a jellemek megalkotása teljesen elhibázott s így a valózerőség, az illusio hiányzik belőle, ami nélkül pedig művészetről szó sem lehet.

A darab meseje röviden a következő: Biczók Rókus (Bartha) bírónak leányát Teczát (Szabó Irma) szereti Fecskés Pál (Mészáros) szemrevaló legény. A bíró uram azonban, mint új hitű (nazarénus) hallani sem akar róla, mert Fecskésnek apja »fegyvert fogott és fegyver által veszett el,« no még aztán azért is, mert az új hitűek apostola, Botos János (Komjáthy) vetett szemet a szép Teczára. Tecza természetesen Fecskést szereti s hallani sem akar Botosról, a szent emberrel, a ki Budapesten lakásban elszertte Susula Mátyás (Szacsya) falubeli szegény embernek a fővárosban szolgáló leányát Esztert s szerencsétlenné tévé a faképnél hagyta.

Biczók uram szemére hányja Fecskésnek apja becstelenségét, mire ez ráló Biczókra, a ki menten össze is rogyik. Fecskést elviszik börtönbe, de onnan hamarosan kiszabadul, úgy hogy Botos János uramnak, a szent nazarénusnak, nincs érkezése Teczát magának megszerezni az ő raboskodása alatt. Biczók uram azonban elhatározza, hogy leányát mindenáron Botoshoz adja s már ki is tűzik a nazarenus szokás szerinti esküvőt. Az isten tiszteletlen meg is kérdődik az esketési szertartás, de azt Fecskés hirtelen berontása megzavarja. S csodálatos, bár e közben hazatért Susula Eszter (Fay Flóra) lerántja a szent emberről a leplet, Biczók uram továbbra is makacsul ragaszkodik elhatározásához, hogy leányát hozzáadja.

A negyedik felvonásban csakugyan újra kezdődik az esketés, amit azonban most a Tecza erélyes fellelése és Susula Mátyásnak, a zavarzó »cuccilisták« élén való előrohánása akadályoz meg. Susula Biczókot azért támadja meg, mert Biczók, mint a nazarénusok pepja kiutasította a szerencsétlen Esztert a gyülekezésből. Biczók védekezik, de Susula dühében kést ránt, rárohan Biczókra, de szurását felfogja a hirtelen ott termett Fecskés. Ezzel aztán Fecskés kiengeszteli Biczókot s minthogy a szurás épen olyan szerencsésen hamar meggyógyul, mint az ő lövési sebe, Tecza Fecskésé lesz. Botos uram pedig elestén a gazdag bíró leányától, hirtelen meg-gondolja magát, becsületes emberré lesz s elveszi Esztert.

Már ebből a zavaros meséből is úgy látszik, hogy a darab tele van lélektani kép-telenségekkel. — Biczók, Botos és Fecskés valószerűtlen alakok, ugyszintén Susula és le-anya is. Legtöbb gondnal és szeretettel van megrajzolva a Tecza alakja. Semmiféle új hit el nem hitei velünk a Biczók bárgyúságát; a Botos rafinált gazemberségének hirtelen el-tüntetése s Eszterrel kibékülése valóságos merénylet egy a lélektan, mint az igazság-szolgáltatás ellen. Fecskésnek paprikatermés-zete, hirtelen fellobbanásai, vérengző hajlama mivel eléggé indokolva. — Eszter sentimentalis alakja, majd megtartóztatása a vallási jelenetben néppszichologiai absurdum. Az is nagyon különös, hogy a kis Tecza, bár anynyira szereti Fecskést, minden nagyobb kapac-zítással nélkül hallgat az apjára, kész meg-esküdni Botossal, a véletlelere bizván sorsának jobbra fordulóját.

Sokkal szerencsésebb szerző a mellék-alakok rajzában. Tarisznyás Péter (Sziklay) Négyökrü Bálint (Szentés), Löbl Bernát (Tanya), az öreg nazarénus (Püspöki) mind igen jól talált alakok s tulajdonképen az elért siker Tacza mellett nekik köszönhető.

A szerkezet jól indult. Az első felvonás exsposziója olyan tökéletes, hogy a leggyakorlottabb írónak becsületére válóék De aztán hirtelen megakad a cselekvény fe-lődése, sőt az első felvonáson tul alig történi

a darabban valami. A harmadik felvonás pedig épen henye b e t o l d a s, mely a c-eklevényt egy lépéssel sem viszi előbbre, melynek, úgy látszik egyedüli feladata az volt, hogy megismertessen bennünket egy nazarénus i-teni tisztelettel. Ebből a szempontból elvez-tük is; de mikor 2-ik felvonás ott kezdődik, hol a 2-ik végződött, nagyon is előre tolakodott az a kérdés: mi szükség volt tu ajdon-képen — a dráma szempontjából — a 3-ikra? Hiszen az Eszter kiutasítását, a min alapul a Susula-fele merénylet, a Susula előadásából a következő felvonásban úgy is megtudtuk volna. A 4-ik felvonás explikációja elég ügyesen volt megszerkesztve, csak az a kar, hogy nem volt mit explikálni, mert hiszen nem volt bonyo-dalom, komplikáció. A fiatal szerző nem tudja megítélni, hogy mi a fontosabb rész, mit kell kifejezni a színpadon, s min kell átuhanni, a mi talán gyakorlatlanságából magyarázható meg. — Azt azonban csak elismeréssel emlit-hetjük meg, hogy szcenirózni tud, s ez biztat bennünket azzal is, hogy Ujlakytól meg egész-sen sikerült darabokat is kapunk. Természe-tesen ehhez szükséges lesz még egy kevés alapos elméleti foglalkozás a dráma szerkesz-tésével és szigorú önkritika.

A darab nyelve általában véve — tárgyyszerű, szegedvidéki zamatos, népies nyelv. Itt-ott ugyan a gyakorlatlanság itt is kiűnik még, a mennyiben p. o. Susula orációja minden egyébből, csak nem népies. Aztán az ilyes bombasztok: «az én szívemnek kalitkáján hiába zörget a te szerelmed galambja, legalább is mulatságosak egy népsziműben,

Van még egy súlyosabb természetű megjegyzésünk, a miért talán nem is a szerzőt okolhatjuk egészen. — Az első két felvonás ugyanis tu-on-tul tömve volt dalokkal, a két utolsóban pedig pedig nem volt egyetlenegy sem! Ez a körülmény igen feltűnő hiánya a darabnak, a mi meglátszott az előadás hatá-san is.

Az előadásról különben csak jót mondhatunk. Az I. felvonás tökéletességének, az előadás kifogástalanságának és Dóczy József libemászó magyar nótáinak köszönhető, hogy a szép számú közönség épen nem fakarkodott a tapsal s a sz-replókat és a szerzőt nyílt színen is sokszor megtapsolta.

Különben igen kiváló alakítást adott Szabó Irma farasztó szerepében. Játéka, kellemes csicsergő hangja, eleven tempera-mentuma, izléses öltözködése egyaránt osztat-lan tet-zést aratott; ámbar a népből való s mindenekefelet nazarénus leányához talán testszegéseiben a fesztelen élénkséget egy kissé túl is haladta.

De megtettek a többiek is mindent, hogy a sikert biztosítsák a darabnak s ha ez még sem sikerült teljes mértékben, bizony nem rajtok mult. A mellék alakok között különösen Tanay, Sziklay és Szentes voltak ki-tűnők. Tanaynál kitűnőbb vigézet alig lehetne elképzelnünk.

Külön meg kell emlékeznünk a Dóczy József szép magyar dalairól, melyeknek mióta már említettem is, oroszlan részük volt a két első felvonás sikerében.

Gyönyörű volt még a 3-dik felv. chorálja is, mely igaz, hogy nem illett az egyszerű nazarénus publikumhoz, de mint zeneköltői termék elragadta a zenéhez értő közönséget.

Végeredményül ki mondhatjuk, hogy a darab nem sikerült. — A hatás nem volt olyan, hogy erre a sikerrel következtetni lehetne.

A két utolsó felv. után épen nem mutatkozott az a lelkesedés, amellyel a közönség a két első fogadta. A két első felv. alatt és után sűrűn hívták a szerzőket, Ujlaki meg is jelent többször, kapott is egy szép báberkoszorút; de Dóczy nem mutatkozott, bár őt is sűrűn tapsolták.

Összinté szívből kívánjuk, hogy Tanay jeles tehetségű fiatal szerző, okultván darabjának előadásából, jobbat és tökéletesebbet nyújtson mielőbb az eredeti drámák után sóvárgó közönségnek. Meg vagyunk győződve, hogy ez neki sikerülni fog, csak komolyan akarja.

s-n.

CSARNOK.

A szép cigányleány.

Ott a hol a szőke Tisza rohan alá Vad-fodrán,
Sugár fenyők, szujak-bugjak: „Volt egyszer egy Czigánylány
Szébbet nála nem termett a fenyőerdők Szép hona,
Szébb virágot nem hordozott a völgy puha Barsonya.
Sokszor ült a folyó partján szép csillagos Estén át,
S képezte jövő szárnyán szötte tündér Fátylet.
S míg a habok elcsacsogtak ő merengett Boldogan,
Könnytel szemmel nézte a hab, a hab után Mlat rohan.
S addig addig álmodozott a csacsogó Viz mellett
Míg szer-lme langra lobbant míg a szíve Masé lett! . . .
Szép legény volt, ajka olyan édes szókat Suttogott . . .
Hogy a leány, mint a gyermek könnyezve sirt Zokogott.
Együtt jartak a habokhoz, mint szerelmes Gerlepar
S hogyha késett, hön ep-dett: „Oh csak jöne Jönne már! . . .
És ha megjött, csókjaival halmozá el Kudvesét.
Míg a hab a sziklaparton megtörve hullt Szertesztét . . .
De egyszer csak elmerado t . . . Vartá-varta Hiába!
Hasztalan font virágokat szép, hullámos Hajába!
Hasztalan ült a vízparton, szőlítgatva A habot.
Nem jött többé! . . . Nem ereszté a vármegye A rabot.
„Vakmerősen fosztogatott, utá-okat Megrabolt.
Ver szaradott ké: kezére! Halált kérő Büne volt,
De a leány minden este újra fonta Szép haját.
S varta-varta, küldve felé fajó keble Söhaját,
S a vig habok most is, most is elcsacsogtak Mellette
S csalogatták . . . míg szerelmét karjukba nem Temette“

Ott ahol a Szőke Tisza törí hajját Vad szikláo,
Sugár fenyők szujak-bugjak: Hová lett a Szép cigány lly?

Erdei Károly.

A rendőrkapitány ur párbaja.

— Humoros regény. —

Irtá: **Mocsáry Miklós.**

III-ik fejezet. (7)

— Oh én Jókait nagyon szeretem, és az irodalmat is, de a regénynek sem címét, sem szerzőjét nem nezem meg s így sokszor nem tudom, mit olvastam!

Ez elfogadható magyarázat volt s a báró is megnyugodott.

Ilka úgy találta, hogy a bárónak igen szép fekete körszakála van s fekete haja, csak az nem tetszett neki rajta; hogy nincs bajusza, no meg, hogy az irodalomról kérdő-zősködik.

A városkapitányé is úgy gondolkozott, hogy a báró bármily tökfikó is (vagy annak látszik) de igen jó partie s szívesen segített a sorsnak, hogy a fiatalokat összehozza. — Valami ürügy alatt elhagyta a szobát pár percze.

A báró, mint a regényekben és a színpadon szokás, féltérde ereszkedett Ilka előtt s megfogta kezét.

Ilka engedte. Sejtette, hogy mi következik no meg önkentelenül is érezte a helyzet komi-

kumát. Bár őszintén szólva, neki se volt sok kifogásolói valója a bárón.

— Oh édes nagysád, ha tudná, mi dol a szívemben. Egy egész aetna, mely ha kitő- langba borítja a világot, Ah drága, bájós nagysád, s másolygott, de nem soká (harom fog hült helye lá szott) «szeretem, nem is szé- retem, de imádom. Ah, meghalnék Önért. — Mondja, hogy szeret!»

A mama (ki a szalon üvegajója mögöl leste a jelenetet s örült a gyors meneten) a kellő pillanatban betépet.

Akkor már atölelte s a szemérmesen vonakodót megcsókolta a báró, A mint a mamát megláttak, szétrebbentek, de a báró a mama elé lépett s szólt:

— Nagyságos asszonyom, Ime van szé- rencsém tudatára adni, hogy én, tudnillik mi, azaz én szerelmes vagyok nagyságos asszo- nyom bájós Ilka leányába s ezennel kezét megkérem.

Ilka zavartan, pirulva hallgatott.

A mama biztosította jóindulatáról s párt- fogásáról a bárót s egyuttal gyöngéd módon érte-er adta, hogy férjet már a hivatalban találja.

A báró eltávozott s a mama diadalmas mosolyal állt a szalontükör elé, hogy haját megigazítsa,

Alig telt el egy perc, a mikor sikoly s fájdalmas nyöszögés hallatszott a lépcsőház felől.

A rendőrkapitányé asszony kiröbant és megfagyaszotta ereiben a vért az, — a mit látott, de azután hangosan el kezdett kacagni.

A lépcsőház alján feküdt egy szerénese- len eses következőben a báró, kalapja beörve s sétapálczája rutá téve s azonkívül valami fekete hajtómeg, sapkaforma hevert a szeren- csetlen báró (?) mellett.

Paróká volt.

Ha e perczben a szemtanácsos látja a bárót (?), megesküdne rá, hogy az nem más, mint — Jámbor Tobiás.

Folyt. köv.

KÖZGAZDASÁG.

Védekezés a takonykór ellen.

(Folytatás.)

Az itt leirt eljárás addig tart, amíg a megfigyelési időszak le nem telik (60 nap) melyik folyamán a hatósági állattanos legálább 14 naponként megvizsgálja a megfigyelés alatt álló lovat, esetleg lovakat, s ha 60 nap mulva sem lehet az állaton a betegségét megállapítani, sem a tulajdonos nem hajlandó a ló kirasába be-egyezni, akkor újabb 60 napi zár rendelőndő el, de most a megállapí- tással járó költség, már a tulajdonost terheli.

Máskülönbén ezen eljárás mellett is a tulajdonosnak megengedheti a mezőrendőrka- pitányság, hogy zár alatt levő állatjait munkára használhassa, de csakis olyan helyeken (tanyán, púsztan, udvaron) ahol az más lóval nem érintkezhetik, mert ha ezt a tulaj- donos be nem tartja állatja újra istállózar alá kerül.

A multkor ismertetett mallein fontossága abban nyilvánul, hogy az itt vásolt szigorú intézkedések annak hasznátala mellett nagy fokban enyhíthetők. Ha ugyanis a tulajdonos állatjai malleinereábe beleegyeznek, vagy azt kívánja, akkor ezen eljárás teljesen az állam költségén főganatosíttatik, s akkor a mallein kezelés eredményéhez képe-t módosul az eljárás.

A mely állat ekkor malleinusa tipikusan reagál, az szabályszerű becsle-i eljárás után azonnal ki lesz irtva. Az ezután megejtett bonczolás eredménye 3 féle leh t. Vagy ké- ségtelenül takonykóros az állat — ekkor tu- lajdónosa kárterítést nem kap; vagy ezután is csak gyanus az állat s ekkor tulajdonosa az érték lelet kártalanításul az államkinestár- tól visszakapja, vagy a bonczoláskor teljesen egészségesnek bizonyul az állat, s ekkor a tulajdonos az egész becsértéket kagja kárta- lanításul. Valószínű ugyan, hogy ez utóbbi

Hirdetés.

A Debreczeni Éiső Takarékpénztár mint jelzálogos hitelező közhírré teszi, hogy f. évi február 9-én d. u. 3 órakor a kir. Törvényes árverési termében árverés alá kerülnek Szabó István és neje Szabó Julianna debreczeni lakosoknak a debreczeni 2248 sz. tjkvben 2374 hr. sz. a. felvett **Hatvan utcai 293 □ öl területű 1533 régi 63 új sorszámu házastelke** 9312 frt kikiáltási ár mellett, ugyanazoknak a Szepes pusztai 37 és 40 sz. tjkvekben felvett **22 hold 800 □ öl, azaz 4 nyilas, illetőleg 50 hold 1000 □ öl, azaz 9 nyilas területű tanyai földjeik** 6134 frt, illetőleg 16132 frt kikiáltási ár mellett.

Továbbá árverés alá kerül ugyanott f. é. február hó 10-én d. u. 3 órakor özv. Veres Lászlóné és gyermekei tulajdonát képező, a debreczeni 3304 sz. tjkvben felvett 203 □ öl területű **Nap-utcai 2496 régi 7 új számu házastelke** 4 hold 650 □ öl onodói földjével együtt 6002 frt kikiáltási ár mellett; végül:

Árverés alá kerülnek f. é. február 11-én d. u. 3 órakor ugyanott az ifj. Barcsay Miklósné és társai tulajdonát képező, a debreczeni 2578 sz. tjkvben A + 3-7 r. sz. alatt felvett, összesen **36 hold 17 □ öl területű, természetben egy tagban fekvő ujosztású földkekből álló tanya birtok** 2414 frt kikiáltási ár mellett; es az ugyanazok tulajdonát képező, a debreczeni 3234 sz. tjkvben foglalt **225 □ öl területű Szent-Anna-utcai 2524 régi 60 új sorszámu házastelke** 2 hold 1000 □ öl onodói földjével együtt 6349 frt kikiáltási ár mellett.

Az árverelmi szándékozók, amennyiben előlegelesen tájékozódni kívánának, a debreczeni Éiső Takarékpénztár ügyési hivatalában a délutáni órákban minden irányban felvilágosítást nyerhetnek.

Meghívó.

A Debreczeni Kölcsönös-Segélyző-Egylet

mint szövetkezet

1899-ik évi február hó 19-én délelőtt 10 órakor

a városháza nagytanácstermében

XV. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a szövetkezet tagjai ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg és számadások, valamint a felszámoló X-ik, vagyis az 1893-iki évtársulat vagyon mérlegének előterjesztése.
3. A X-ik, vagyis 1893-iki évtársulat felszámoló-bizottságának jelentése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján az igazgatóság, a felszámoló-bizottság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. A XI-ik, vagyis 1894-iki évtársulat felszámolásához 5 felszámoló-bizottsági tag választása.
6. A kilépő 5 igazgatósági tag helyének betöltése.
7. Esetleges indítványok (melyek a közgyűlés előtt 14 nappal az igazgatóságnál beadattak.)

JEGYZET: Az évi mérleg és számadások kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal, szövetkezetünk helyiségében a hivatalos órákban átvehetők.

Kivonat az alapszabályokból: 24. §. A közgyűlésen az egylet minden tagja minden betét után egy szavazattal bír, de tiz szavazattal többet senki sem gyakorolhat; a szavazat érvényességéhez a betéti könyvbe ke felmutatásán kívánható.

A szavazatra jogosult tagok kényelmére előzőleg **szavazati jogosítványok** adtak ki, melyek az egyleti helyiségben, a jogosított tagok által, február hó 15-18-ig átveendők, ugyanezzel az esetleges irasbeli meghatalmazások is bemutatandók.

Minden egyleti tag csak egy megbízást vállalhat magára, a megbízás csak 10 szavazatra jogosíthat.

Debreczen, 1899. február hó 1-én.

Simonffy Imre

kir. tan., egyleti elnök.

Vadon Sándor

jogtanácsos, egyl. jegyző.

HOFF maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábbadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.

Bögér, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János süritett maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, gőghurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Különösen tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonattal csukorkát.

Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vészegénységénél, idegességénél, almatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. — Gyenge gyermekek igen jó eredménynyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkiválóbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórúknál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménynyel alkalmazom.

Dr. Nicolai orvos, Triebel.

Hoff János maláta-kivonatmellcsukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólréhetetlen hatású. A valódi maláta mellcsukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mellcsukorkáink hatása makacs köhögés sem ellen.

Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Csukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítettek. Busch plébános, Weischütz.

Raktár Debreczenben: Mihalovits I., Rotschnek V., Rochlitz Schmidt A., Füleky Pál, Tóth Béla, Muraközy L., Balázs Ödön, Francics és Jóna drogus kereskedésében; Csanak J., Kontsek G., Tóth Kálmán, Felegyházy János, Rickl József, Zeltmos, Varga Lajos csemege és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos raktára: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza Budapest, király u. 12.

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.